

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA W WARSZTACIE NAUCZYCIELA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

BUŁKA Beata – FIEBICH Łukasz, PL

Streszczenie

Dynamicznie rozwijające się technologie informacyjne ułatwiają nauczycielom pracę, urozmaicają proces dydaktyczny a także sprawiają, że nauka staje się przyjemną „przygodą”. Aby jednak tak było, każdy nauczyciel winien posiadać podstawową wiedzę z dziedziny technologia informacyjna; charakteryzować się kompetencjami w tym zakresie na poziomie umożliwiającym właściwe wykorzystanie technologii.

W niniejszym artykule przedstawiono wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród nauczycieli wychowania przedszkolnego pracujących w przedszkolach publicznych i niepublicznych na terenie miasta Opola. Celem badań było określenie w jakim stopniu nauczyciele wychowania przedszkolnego wykorzystują technologię informacyjną zarówno w pracy zawodowej jak i życiu prywatnym.

Słowa kluczowe: technologia informacyjna, przedszkole, nauczyciel.

INFORMATION TECHNOLOGY IN THE WORK OF TEACHERS IN PRE-SCHOOL EDUCATION

Abstract

The dynamic progress of information technologies simplifies the teachers work, varies the education process and causes that learning is going to be an enjoyable “adventure”.

To make this real every teacher should:

- possess the basic knowledge in the area of information technology;
- characterize themselves in this domain with necessary competitions on such a level that enables them the proper use of this technologies.

In this article we are showing the results of a survey were carried out among teachers of pre - school education in both state and private nursery schools in the area of the city of Opole. The aim of the research was to define to what extent teachers of pre-school education use information technology in their work and in their private life.

Key words: Informational Technology, kindergarten, teacher.

1 Wprowadzenie

„Współczesne technologie informacyjne, integralnie związane z koncepcją edukacji multimedialnej, stają się dziś nauką interdyscyplinarną. Jej założenia wynikają z dynamicznego rozwoju multimediów oraz dokonywanej dzięki nim modernizacji zarówno procesu nauczania – uczenia się, jak i szeroko rozumianej praktyki edukacyjnej”¹. Czołowe miejsce wśród środków dydaktycznych dostępnych w obecnych czasach niewątpliwie zajmuje komputer. Umiejętność jego obsługi oraz znajomość odpowiedniego oprogramowania stają się więc nieodzownym ogniwem wśród kompetencji współczesnego nauczyciela. Nauczyciel posiadający takowe kompetencje może zorganizować bardzo ciekawe i efektywne zajęcia, wykorzystując prezentacje

¹ Bednarek J., Multimedia w kształceniu, Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2008, s. 85

multimedialne, filmy, dźwięki, obrazy, organizując zajęcia z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, etc.

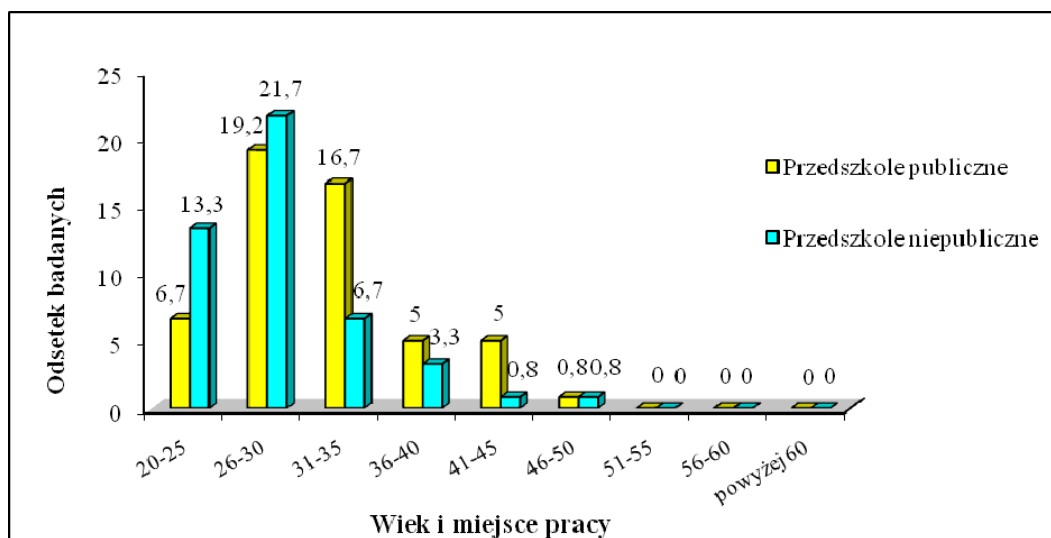
Nauczyciele mają również możliwość korzystania z wielu dostępnych w Internecie portali edukacyjnych, gdzie mogą podzielić się ciekawymi pomysłami i skorzystać z dostępnych tam wskazówek. Celem niniejszego artykułu jest próba udzielenia odpowiedzi na pytanie

W jakim stopniu nauczyciele wychowania przedszkolnego wykorzystują technologię informacyjną zarówno w pracy zawodowej jak i życiu prywatnym ?

2 Charakterystyka terenu badań i badanej populacji

Badania przeprowadzono w roku 2009 wśród nauczycieli wychowania przedszkolnego pracujących w publicznych i niepublicznych placówkach wychowania przedszkolnego na terenie miasta Opola. W badaniach wzięło udział 120 nauczycieli, z czego ponad 53% stanowili nauczyciele zatrudnieni w przedszkolach publicznych.

Zmienną, którą uwzględniono przy charakterystyce populacji jest wiek ankietowanych. Jak wynika z danych umieszczonych na rys. 1 najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele z przedziału wiekowego 26 – 30 lat (ponad 40% badanych). Najmniej liczną grupę stanowią osoby z przedziału wiekowego 46 – 50 lat (1,6%). Jest to jednocześnie najstarsza grupa osób, które wzięły udział w badaniu.

Rys. 1. Wiek badanych a miejsce pracy

Źródło: badania własne

3 Metodologia badań

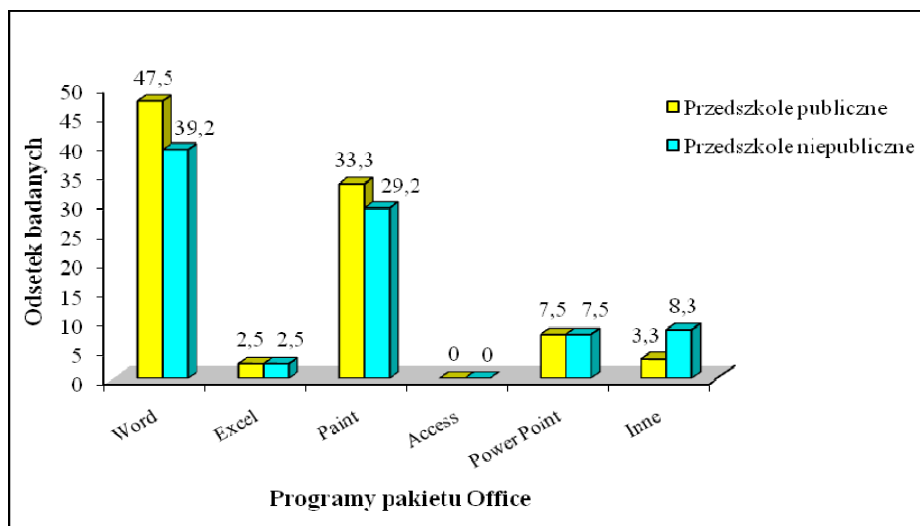
Celem badań było określenie skali wykorzystywania technologii informacyjnej przez nauczycieli wychowania przedszkolnego. W badaniach, których wyniki zaprezentowano w niniejszym artykule wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego. Spośród dostępnych technik, dla potrzeb badań wybrano ankietę, natomiast narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety.

4 Przedstawienie i analiza zebranego materiału

Prawie 80% badanych korzysta z komputera codziennie. Nieco mniej badanych deklaruje, że przed komputerem zasiada kilka razy w tygodniu. Żaden z nauczycieli nie wybrał odpowiedzi „raz w miesiącu”, co świadczy o tym, że w dzisiejszych czasach korzystanie z komputera stało się rzeczą naturalną, oczywistą, wręcz – niezbędną. Uzyskane wyniki są zbliżone w przypadku obydwu typu placówek. Komputer w pracy zawodowej wykorzystuje ponad 90 % respondentów.

Nauczyciele równie często korzystają z poczty elektronicznej email. Większość badanych deklaruje, że z usług poczty elektronicznej korzysta codziennie lub kilka razy w tygodniu. Prawie 90% badanych nauczycieli twierdzi, że korzysta z pakietu biurowego w celu przygotowania się do zajęć.

Nauczyciele, którzy twierdząco odpowiedzieli na pytanie o korzystanie z pakietu biurowego zostali zapytani o to, z jakich programów korzystają najczęściej. Uzyskane wyniki przedstawiono poniżej.

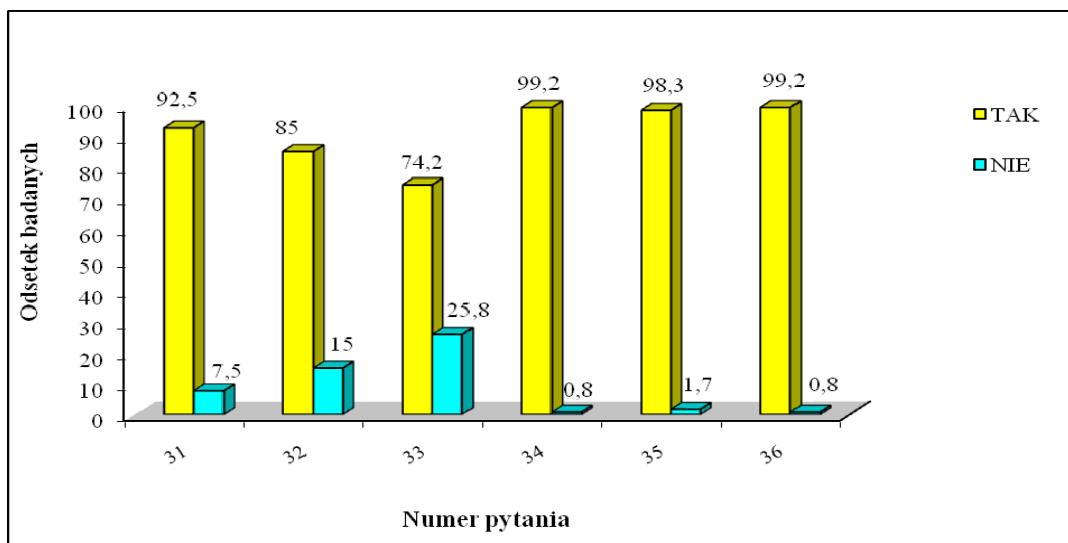
Rys. 2. Najczęściej wykorzystywane programy w pracy zawodowej a miejsce pracy
Źródło: badania własne

Najczęściej używanym programem okazał się edytor tekstu Word (ok 87% badanych). Nikt z badanych nie korzysta z programu Access.

Zdecydowana większa część badanych nauczycieli korzysta z usług bankowości internetowej (90%). Korzystając z usług bankowości elektronicznej zyskać można między innymi czas – w łatwy sposób i w krótkim czasie dokonać można przelewu bankowego przy użyciu komputera, bez oczekiwania w długich kolejkach. Nieco mniej badanych – ponad 77% dokonuje zakupów przez internet, natomiast ponad 22% respondentów nie popiera takiej formy zakupów.

Powszechne w dzisiejszych czasach stało się korzystanie z różnego rodzaju komunikatorów internetowych. Również badani nauczyciele w zdecydowanej większości (ponad 92%) deklarują, że korzystają z takiej formy komunikacji internetowej. Równie wysoki odsetek badanych zabezpiecza dane znajdujące się na komputerze za pomocą zakładania haseł, czy tworzenia zapasowych kopii bezpieczeństwa. Świadczy to o wysokiej świadomości nauczycieli dotyczącej możliwości utraty danych lub przechwycenia informacji przez niepożądane osoby.

Prawie 26% badanych nie potrafi obsługiwać kamery cyfrowej, co może być spowodowane faktem, że nie posiadają takiego sprzętu i nie mieli jeszcze okazji spróbować obsługi takiego urządzenia. Zdecydowanie lepiej przedstawia się sytuacja związana z obsługą aparatu cyfrowego – prawie 100% respondentów potrafi korzystać i obsługiwać aparat cyfrowy. Podobna liczba osób (ponad 98%) potrafi korzystać z nośnika danych, tzw. pen driver oraz posługiwać się danymi zapisanymi na płycie CD (prawie 100%). Dzięki wszelkiego rodzaju nośnikom – nauczyciel ma możliwość przenoszenia w łatwy i szybki sposób dokumentów tekstowych, plików muzycznych, graficznych, filmów a także dostęp do tych danych w każdym miejscu, gdzie znajduje się komputer.

Rys. 3. Odpowiedzi na pytania 31 – 36. Pyt. 31 – Czy korzysta Pan(i) z komunikatorów?; Pyt. 32 – Czy zabezpiecza Pan(i) dane na swoim komputerze (kopie bezpieczeństwa, zakładanie haseł)?; Pyt. 33 – Czy potrafi Pan(i) obsługiwać się kamerą cyfrową?; Pyt. 34 – Czy potrafi Pan(i) obsługiwać aparat cyfrowy?; Pyt. 35 – Czy potrafi Pan(i) korzystać z pen drive?; Pyt. 36 – Czy potrafi Pan(i) posługiwać się informacjami zapisanymi na płycie CD? Źródło: badania własne

5 Podsumowanie i wnioski

Zamierzeniem badań omówionych w niniejszym artykule było uzyskanie odpowiedzi na pytanie: *W jakim stopniu nauczyciele wychowania przedszkolnego wykorzystują technologię informacyjną zarówno w życiu zawodowym jak i prywatnym?*

Rozwój cywilizacji podyktował konieczność wykorzystywania technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej. Komputer stał się narzędziem pracy, bez którego nie może obejść się współczesny nauczyciel.

Po analizie uzyskanych wyników badań można stwierdzić, że nauczyciele wychowania przedszkolnego w dużym stopniu wykorzystują technologię informacyjną. Zdecydowana większość nauczycieli wychowania przedszkolnego potrafi bezproblemowo obsługiwać sprzęt komputerowy, korzystać z potrzebnego w pracy zawodowej oprogramowania. Praca nauczyciela zatrudnionego w przedszkolu nie wymaga znajomości wysoko zaawansowanych rozwiązań technologicznych, czego przykładem może być brak umiejętności obsługi programu Access. Reasumując – nauczyciele wychowania przedszkolnego wykorzystują współcześnie dostępną technologię informacyjną na miarę swoich potrzeb. Wykorzystują ją w takim zakresie, że proces dydaktyczny staje się przyjemniejszy, ciekawszy i urozmaicony wieloma rozwiązaniami dzięki użyciu nowoczesnych środków i narzędzi.

6 Literatura

1. Bednarek J., Multimedia w kształceniu, Warszawa: Wydawnictwo PWN 2008, ISBN 978-83-01-14833-1.
2. Fiebich Ł.: Kompetencje nauczycieli wychowania przedszkolnego w zakresie technologii informacyjnej. Praca dyplomowa magisterska, Opole 2009.

Lektorował: prof. dr hab. Tadeusz Barski, University of Opole

Kontaktní adresa:

Beata Bułka, dr, Technical University of Opole, 45-036 Opole ul. Luboszycka 5, Poland
Tel. (48 77) 453 66 45, fax (48 77) 453 84 47, e-mail: b.bulka@po.opole.pl